

Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rīgas satiksme”
Reģ. Nr.40003619950

APSTIPRINU

Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme”
Padomes priekšsēdētājs /*elektroniski parakstīts*/A.Ozols,
pamatojoties uz Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme”
padomes 2021. gada 10. novembra lēmumu (protokols Nr.18)

APSTIPRINU

Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme”
Valdes priekšsēdētāja /*elektroniski parakstīts*/ Dž.Innusa,
pamatojoties uz Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme”
valdes 2021. gada 13. oktobra lēmumu (protokols Nr.61)

POLITIKAS DOKUMENTS Nr. INA-POL/2021/5
“Risku pārvaldības politika”

RĪGĀ
2021. gadā

1. IEVADS UN MĒRĶIS

1. Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas satiksme” (turpmāk – Sabiedrība) **Risku pārvaldības politikas** (turpmāk – Politika) mērķis ir noteikt vienotus risku pārvaldības pamatprincipus, kā arī noteikt atbildības un pienākumu sadalījumu Sabiedrībā, nolūkā savlaicīgi identificēt un pārvaldīt Sabiedrības darbību negatīvi ietekmējošos riskus, nodrošinot stratēģisko mērķu sasniegšanu, samazinot potenciālos zaudējumus un reputācijas kaitējumu.
2. Politika ir viens no Sabiedrības kopējās atbilstības un risku vadības sistēmas nodrošināšanas elementiem. Politika un to atbalstoša risku pārvaldības sistēma palīdz identificēt, novērtēt, kontrolēt un uzraudzīt Sabiedrības mērķu sasniegšanu ietekmējošos riskus, kā arī veicina Sabiedrības darbības efektivitāti un stratēģisko mērķu sasniegšanu.
3. Politika nosaka vispārējos risku pārvaldības pamatelementus un principus, to mijiedarbību un integrāciju Sabiedrības procesos.
4. Politika ir saistoša Sabiedrības padomes locekļiem, valdes locekļiem un visiem darbiniekiem.
5. Politika izstrādāta ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrības pārvaldības likumu, Rīgas domes iekšējos noteikumus par Rīgas pilsētas pašvaldībai piederošo kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtību, Sabiedrības politikas dokumentu “Korporatīvās pārvaldības kodekss” un standarta ISO 31000 “Riska pārvaldība - principi un vadlīnijas” pamatprincipus.

2. TERMINI

6. Politikā lietotie termini:
- 6.1. **Risku vadības sistēma** - elementu kopums, kas ietver risku pārvaldības sistēmu, darbības nepārtrauktības un krīzes pārvaldības plānošanas īstenošanu Sabiedrībā.
- 6.2. **Risku pārvaldības sistēma** – pasākumu kopums, kurš nodrošina esošo un iespējamo risku identificēšanu, novērtēšanu un prioritāšu noteikšanu, rīcību risku mazināšanai vai novēršanai, risku mazināšanas vai novēršanas pasākumu rezultātu izvērtēšanu.
- 6.3. **Risku pārvaldības kontroles vide** – risku pārvaldības sistēmas pamats. Kontroles vide iekļauj tādus faktorus kā godīgums, ētiskās vērtības, darbinieku kompetence, vadības stils, atbildība, darbu organizācija, darbinieku attīstība un citi.
- 6.4. **Risks** - iespējams notikums, kas var negatīvi ietekmēt Sabiedrības spēju nodrošināt pakalpojumu sniegšanu vai sasniegt noteiktos komercdarbības mērķus un efektīvi īstenot stratēģiju; notikums, kas Sabiedrībai var radīt finansiālus zaudējumus vai reputācijas kaitējumu, vai notikums, kas var atstāt negatīvu ietekmi uz fizisko personu veselību un/vai dzīvību.
- 6.5. **Būtisks risks (risks ar augstu vai ļoti augstu vērtību)** – notikums, kas var būtiski negatīvi ietekmēt Sabiedrības spēju nodrošināt pakalpojumu sniegšanu vai sasniegt noteiktos stratēģiskos

mērķus, var radīt būtiskus finansiālus zaudējumus vai būtisku reputācijas kaitējumu, var atstāt negatīvu ietekmi uz fizisko personu veselību un/vai dzīvību.

- 6.6. **Riska vērtība** - noteiktā mērīšanas skalā izteikta vērtība, kuru iegūst, saskaitot varbūtības un ietekmes līmeņu skaitliskās vērtības. Riski, kuriem ir maza iespēja iestāties, turklāt to sekas ir mazāk nozīmīgas, var prasīt potenciālajam ieguvumam nesamērīgus ieguldījumus, tāpēc prioritāri ir tie riski, kuriem ir lielāka iespēja iestāties un lielākas negatīvās sekas.
- 6.7. **Riska varbūtība** – riska ar negatīvām sekām iestāšanās iespējamība, kas tiek izteikta noteiktās skaitliskās vērtībās un ko novērtē noteiktā laika periodā, ņemot vērā statistikas datus, novērojumus un ekspertu riska vērtējumu pie pastāvošiem apstākļiem, piešķirot identificētajam riskam vienu no varbūtības vērtībām – varbūtības pakāpes vai notikumu biežumu.
- 6.8. **Riska ietekme** – riska īstenošanās rezultāta ietekmes apjoma mērs, kas tiek izteikts noteiktās skaitliskās vienībās un norāda ietekmes lielumu uz Sabiedrības izvirzīto mērķu sasniegšanu, kā arī funkciju un uzdevumu efektīvu izpildi. Riska ietekmi nosaka vērtējot riska finansiālo ietekmi vai ietekmi uz reputāciju vai funkciju mērķu sasniegšanu, vai personu veselību un/vai dzīvību. Ja, vērtējot ietekmi pēc dažādām ietekmes izpausmēm, ietekmes pakāpes ir dažādas, izvēlas augstāko iespējamo novērtējumu.
- 6.9. **Riska sākotnējā vērtība** - riska vērtība pirms riska mazinošo pasākumu īstenošanas.
- 6.10. **Riska atlikusī vērtība** – riska vērtība pēc riska mazinošo pasākumu izpildes un uzraudzības kontroļu ieviešanas vai riska īstenošanās gadījumiem.
- 6.11. **Riska apetīte** - riska vērtība, kas sākotnēji vai pēc risku mazinošo pasākumu izpildes un uzraudzības kontroļu ieviešanas paliek un kuru Sabiedrība akceptē.
- 6.12. **Riska tolerance** – pieļaujamā riska vērtība, pēc kuras sasniegšanas neveic risku mazinošus pasākumus.
- 6.13. **Riska (procesa) īpašnieks** – attiecīgās darbības jomas struktūrvienības vadītājs vai speciāli pilnvarotā persona, kas atbild par konkrēta riska pārvaldīšanu.
- 6.14. **Darbinieks** - jebkura Sabiedrībā nodarbināta fiziska persona.
- 6.15. **Risku reģistrs** – Būtisko risku informācijas krātuve, kurā uzkrāj informāciju par identificētajiem riskiem ar augstu vai ļoti augstu vērtību un kas satur informāciju par riska nosaukumu, riska notikuma aprakstu, riska identifikācijas numuru, riska vērtību un satur norādi uz riska mazinošiem pasākumiem.
- 6.16. **Risku kartiņas (funkciju risku reģistra sistēma)** - Sabiedrības funkciju risku informācijas krātuve par visiem identificētajiem riskiem, t.sk. riska cēloni, sekām, esošām kontrolēm, sākotnējo un atlikušo vērtību un risku īpašnieku.

7. Kārtība, kādā Sabiedrība nodrošina un veic risku pārvaldības procesu korupcijas un interešu konflikta novēršanas jomā, ir noteikta Sabiedrības politikas dokumentā “Korupcijas un interešu konflikta novēršanas politika” un tam atbilstošos iekšējos noteikumus.

3. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

8. Sabiedrība īsteno Politiku saskaņā ar tai saistošo normatīvo aktu prasībām, lai nodrošinātu Risku savlaicīgu identificēšanu, novērtēšanu, kontroles pasākumu īstenošanu un uzraudzību.
9. Risku pārvaldība Sabiedrībā ir neatņemama ikdienas vadības procesu, darbības aktivitāšu, funkciju un citu procesu sastāvdaļa, kas ir saistoša visos Sabiedrības pārvaldības līmeņos. Risku pārvaldības lēmumu pamats ir Riska apzināšanās.
10. Sabiedrība nesniedz pakalpojumus, neiesaistās riska darījumos un/vai, neveic citas darbības, kas rada riskus, kuri apdraud Sabiedrības darbības stabilitāti, t.sk., kas ievērojami var kaitēt Sabiedrības reputācijai.
11. Uzņemoties riskus, Sabiedrība saglabā ilgtermiņa spēju īstenot Sabiedrības darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus.
12. Risku vadību Sabiedrība īsteno saskaņā ar šādiem pamatprincipiem:
 - 12.1. visaptverošas integrētas pieejas princips – Risku vadību ievieš un piemēro visos Sabiedrības darbības posmos, tajā skaitā operacionālajā un taktiskajā līmenī, kā arī projektu īstenošanas laikā;
 - 12.2. samērīguma un lietderības princips – plānotajiem Risku mazināšanas pasākumiem izvērtē ieguldāmos resursus salīdzinājumā ar paredzamo ieguvumu;
 - 12.3. nepārtrauktas pilnveidošanas princips – pilnveido Risku vadību, pastāvīgi apzinot uzlabojumu iespējas un ieviešot tās praksē, lai paaugstinātu Sabiedrības darbības efektivitāti un lietderību;
 - 12.4. regularitātes princips – Risku identificēšanas, novēršanas, dokumentēšanas, kontroles un pārskatu sniegšanas periodiskuma ievērošana;
 - 12.5. informācijas tehnoloģiju atbalsts – izmanto Sabiedrības informācijas sistēmas un tajās pieejamo informāciju, izvērtē informāciju sistēmu pilnveidošanas vajadzības vai jaunu informācijas sistēmu izveidošanas lietderību;
 - 12.6. sadarbības un personāla iesaistīšanas princips – iekšējā vide motivē Darbiniekus atklāt Riskus un izteikt priekšlikumus Riska mazināšanai, kā arī notiek regulāra un sistemātiska Darbinieku, valdes izglītošana un informācijas sniegšana, un izskaidrošana, veicinot sapratni par Risku un tā pārvaldīšanu;
 - 12.7. argumentēta lēmuma pieņemšana notiek, pamatojoties uz procesu, noteikumu analīzes, informācijas un Risku novērtēšanas rezultātiem.

13. Risku pārvaldību Sabiedrība īsteno divos līmeņos:

13.1.operacionālajā līmenī (funkciju risku pārvaldība) – lai nodrošinātu objektīvu un kvalitatīvu Risku novērtēšanu tā tiek veikta vienas jomas, funkcijas risku īpašnieku lokā un valdes locekļa pārraudzībā. Nepieciešamības gadījumā valdes loceklis var izveidot funkcijas, jomas risku vadības komiteju.

13.2.taktiskajā līmenī - Sabiedrības līmenī, kas pārvalda tikai Būtisko riskus, kuriem ar esošām kontrolēm operacionālā līmenī nav izdevies samazināt Riska vērtību noteiktās tolerances robežās.

14. Risku pārvaldības sistēmas mērķi:

14.1.apzināt iespējamo notikumu negatīvās sekas, kas var ietekmēt mērķu sasniegšanu, uzdevumu izpildi, reputāciju vai radīt cita veida kaitējumu;

14.2.izvērtēt iespējamo Riska līmeni un savlaicīgi izstrādāt un ieviest atbilstošus pasākumus Risku novēršanai tajās jomās, kur Risks nav pieņemams;

14.3.uzraudzīt noteikto Risku novēršanas, mazināšanas vai nodošanas (apdrošināšanas) pasākumu izpildi;

14.4.neieciētība attiecībā uz korupciju un krāpšanu.

15. Risku pārvaldības sistēmas principi:

15.1.Risku pārvaldība ir integrēta gan Sabiedrības ilgtermiņa un vidēja termiņa stratēģijas izstrādes un ieviešanas procesos, gan ikdienas operatīvajā darbībā;

15.2.Risku pārvaldības process ir saskaņots ar Sabiedrības vajadzībām un darbības specifiku;

15.3.Risku pārvaldība reaģē atbilstoši un savlaicīgi uz ārējām un iekšējām izmaiņām un notikumiem;

15.4.Risku pārvaldībā tiek izmantota vēsturiskā, aktuālā, kā arī sagaidāmā nākotnes informācija;

15.5.notiek regulāra un sistemātiska Darbinieku izglītošana un informācijas sniegšana, un izskaidrošana, veicinot sapratni par Risku un tā pārvaldīšanu;

15.6.Risku pārvaldība sistēma tiek pastāvīgi pilnveidota saskaņā ar labākās prakses principiem un pieredzi;

15.7.atbildību par Risku pārvaldību nosaka dažādos Sabiedrības vadības līmeņos, precīzi nosakot pienākumus, ar mērķi panākt efektīvu Sabiedrības Risku pārvaldību;

15.8.Risku pārvaldībā svarīga, objektīva un pietiekama informācija tiek laikus nodota tiem Darbiniekiem, kuriem tā ir nepieciešama.

16. Risku pārvaldības procesa norise:

Risku pārvaldības procesu, kas attēlots pielikumā Nr.1, iedala piecos secīgos posmos:

Risku identificēšana, pārskatīšana;

Risku analīze;

Risku novērtēšana un prioritāšu noteikšana;

Risku mazināšana un vadība, uzraudzība;

Risku pārvērtēšana,

kurus īsteno Risku īpašnieki vai pastāvīgās Struktūrvienības tām deleģēto procesu ietvaros.

17. Sabiedrība, īstenojot risku pārvaldību, iedala riskus, kas attēloti pielikumā Nr.2, šādās grupās:
Stratēģiskie riski;
Operacionālie riski;
Finanšu riski;
Korupcijas un reputācijas riski.
18. Risku pārvaldībai Sabiedrība pielieto uz risku balstītu pieeju - dažādas Risku pārvaldības metodes un instrumentus, atbilstoši Riska vērtībai un grupai. Risku pārvaldības metodes tiek izvēlētas, ņemot vērā konkrēta Riska būtiskumu un ietekmi uz Sabiedrības darbību. Katram riskam Sabiedrībā piemēro tādas risku vadības un kontroles metodes, kas atbilst attiecīgā riska līmenim. Riskiem, ko nevar novērtēt kvantitatīvi, Sabiedrībā pielieto kvalitatīvās novērtēšanas metodes.
19. Sabiedrības Risku apetīti un toleranci saskaņā ar 3.pielikumā minētām vērtībām definē Sabiedrības valde un apstiprina padome. Risku tolerances līmenis nevar būt zemāk par normatīvajos aktos izvirzītajiem prasībām.

4. RISKU PĀRVALDĪBAS SISTĒMA

20. Sabiedrības valde nodrošina, ka tiek izveidota sistēma Risku pārvaldībai un novēršanai, kura:
- 20.1.uzlabo Sabiedrības resursu lietderīgu un ekonomisku izmantošanu;
 - 20.2.uzlabo plānošanu, darba izpildi un paaugstina Sabiedrības noteikto funkciju, jomu vadības un kontroles efektivitāti;
 - 20.3.aizsargā vadību – Risku pārvaldība paaugstina izpratni par Riskiem, un tas ļauj vadītājiem demonstrēt atbilstošu līmeni attiecībā uz rūpību, kā tiek pieņemti un īstenoti lēmumi. Risku pārvaldība nodrošina izsvērtākas informācijas un analīzes izmantošanu pamatotu stratēģisko lēmumu pieņemšanā;
 - 20.4.palīdz uzturēt augstu reputāciju;
 - 20.5.uzlabo Sabiedrības funkciju pārvaldību un dod paļāvību, ka pieņemtie lēmumi ir pareizi un likumīgi;
 - 20.6.stiprina pārraudzības funkciju.
21. Lai nodrošinātu Sabiedrības risku pārvaldības sistēmas darbību, tiek:
- 21.1.izveidota kontroles vide, kas ir vērsta uz efektīvu un lietderīgu Risku mazināšanu vai novēršanu;
 - 21.2.identificēti, analizēti, novērtēti un regulāri pārskatīti Riski;
 - 21.3.mazināti vai novērsti iespējamie Riski, nosakot, ieviešot un īstenojot pamatotus, izpildāmus un samērīgus pasākumus Būtisko risku novēršanai vai mazināšanai;
 - 21.4.uzraudzīta noteikto pasākumu Risku novēršanai izpilde;
 - 21.5.izvērtēta noteikto Risku novēršanas pasākumu efektivitāte un lietderība;
 - 21.6.īstenota informācijas aprīte un komunikācija par Darbības (Operacionālo) risku novēršanu;
 - 21.7.veikta darbinieku izglītošana par Risku pārvaldības procesa jautājumiem;
 - 21.8.noteikti Risku īpašnieki, risku limiti.

5. RISKU PĀRVALDĪBAS KONTROLES VIDE

22. Precīzu procesu norisi, kā arī pienākumu un atbildību sadalījumu Risku pārvaldības pasākumu ietvaros nosaka atbilstoši Sabiedrības valdes noteiktajai un apstiprinātajai kārtībai, kādā Sabiedrība nodrošina un veic Risku pārvaldības procesu.
23. Visi Sabiedrības darbības procesi tiek veidoti tā, lai jau sākotnēji novērstu Darbības riskus, nodrošinot pilnīgu atbilstību Sabiedrībai saistošajiem to darbību reglamentējošiem ārējiem normatīviem aktiem, kā arī Sabiedrības sadarbības līgumiem, izstrādājot un ieviešot tehniskos un/vai loģiskos kontroles mehānismus.
24. Sabiedrības darbības procesiem, kuri ir komplicēti un/vai kuru realizācijā ir iesaistīti vairāku struktūrvienību Darbinieki, tiek izstrādāti iekšējie normatīvie dokumenti, kuros nosaka attiecīgā procesa veikšanas kārtību, izpildītājus un atbildības sadalījumu.
25. Nosakot Sabiedrības darbinieku pienākumus un piešķirot tiem pilnvaras, tiek ievērots pienākumu dalīšanas princips, kas izpaužas kā to pienākumu (funkciju) nodalīšana, nošķirot darījumu izpildi, apstiprināšanu, grāmatošanu, novērtēšanu un kontroli.
26. Lai nodrošinātu Sabiedrības spēju darboties nepārtraukti un mazinātu zaudējumus krīzes gadījumā, Sabiedrībā izstrādā pārējos Risku vadības elementus - darbības nepārtrauktības un krīzes pārvaldības plānošanu. To mērķis ir nodrošināt būtisko darbības procesu atjaunošanu noteiktā laikā.
27. Riska identificēšanu, analīzi novērtēšanu un pārvērtēšanu veic katrs riska īpašnieks, nepieciešamības gadījumā pieaicinot Kvalitātes un risku vadības daļas vadītāju vai tā norīkotu speciālistu un/vai citus Darbiniekus. Katrs risku īpašnieks saskaņo savus identificētos riskus ar atbildīgo valdes locekli vai tā izveidoto jomas risku komiteju un reģistrē to Risku kartiņā jeb funkciju risku reģistra sistēmā.
28. Būtiskie riski tiek reģistrēti Risku reģistrā un tiem tiek identificētas risku kontroles un noteikti ieviešamie risku mazinājošie pasākumi.
29. Sabiedrībā ir noteikti Risku novēršanas vai mazināšanas pasākumu plānošanas pamatprincipi:
 - 29.1.pasākumam ir jāsamazina vai jānovērš riska notikuma rašanās cēlonis un/vai sekas;
 - 29.2.pasākuma izmaksām ir jābūt mazākām nekā iespējamiem zaudējumiem.
30. Jomās, kurās Risku pārvaldības procesi Sabiedrībā ir nodrošināti atbilstoši ārējos normatīvajos aktos noteiktajam regulējumam, Politika un uz tās pamata izdotie dokumenti Sabiedrībai ir saistoši tiktāl, ciktāl nav pretrunā ārējiem normatīvajiem aktiem. Tās jomas ir:
 - 30.1.satiksmes drošība ;
 - 30.2.darba vides aizsardzība;
 - 30.3.informācijas un komunikācijas tehnoloģiju drošība;

- 30.4.fizisko personu datu aizsardzība;
- 30.5.krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta novēršanas,
- 30.6.projektu vadība.

31. Par Risku pārvaldību 30.punktā norādītajās jomās ir atbildīgi Risku īpašnieki, ievērojot attiecīgajos ārējos normatīvajos aktos noteiktās prasības. Uz tiem pilnā mērā attiecas šajā Politikā un uz tās pamata izdotajos iekšējos noteikumos noteiktā kārtība par attiecīgo Risku iekļaušanu Risku reģistrā un pienākums savlaicīgi sniegt nepieciešamo informāciju.

6. DARBINIEKU APMĀCĪBA

- 32. Sabiedrībā notiek regulāra un sistemātiska Darbinieku, valdes izglītošana un informācijas sniegšana, un izskaidrošana, veicinot sapratni par Riskiem un to pārvaldīšanu.
- 33. Sabiedrība apmācību par Risku pārvaldību veic, ņemot vērā kompetenci, atbildību un pilnvaras.
- 34. Apmācības Sabiedrība nodrošina, nosūtot Darbiniekus, valdi dalībai semināros,ursos, nodrošinot viņiem iespēju patstāvīgi apgūt zināšanas vai organizējot iekšējās apmācības.

7. ZIŅOŠANA UN INFORMĒŠANA

- 35. Ziņošanas un informēšanas mērķis ir laikus sniegt ieinteresētajām pusēm visu nepieciešamo informāciju par risku un risku pārvaldības procesu, ar mērķi savlaicīgi identificēt, novērtēt un izstrādāt preventīvus un/vai korektīvus pasākumus.
- 36. Ikvienam Sabiedrības Darbiniekam ir pienākums ziņot par identificētajiem riskiem, savukārt Sabiedrība Darbiniekiem nodrošina ziņošanas konfidencialitāti un Darbinieku aizsardzību pret viņiem vēršiem iespējamiem diskriminējošiem vai disciplināriem pasākumiem.
- 37. Reizi gadā Kvalitātes un risku vadības daļas vadītājs sniedz ziņojumu Sabiedrības valdei par Būtisko risku analīzi un iesniedz apstiprināšanai aktuālo Būtisko risku vērtējumus Sabiedrības risku reģistrā.
- 38. Reizi gadā Sabiedrības valde iesniedz padomei ziņojumu par risku vadības pasākumiem un risku vadības politikas īstenošanu.

8. PILNVARAS UN ATBILDĪBA

- 39. Risku pārvaldības procesa pilnvaras un atbildība attēlotas pielikumā Nr.4.
- 40. Sabiedrības padome:
 - 40.1.apstiprina Politiku;
 - 40.2.saskaņā ar valdes priekšlikumu nosaka Sabiedrības risku toleranci un Būtisko risku apetītes robežas;
 - 40.3.pārrauga Risku pārvaldības sistēmas darbību, pamatojoties uz Sabiedrības valdes sniegto Riska informāciju un iekšējā audita neatkarīgu izvērtējumu;
 - 40.4.sniedz ieteikumus Politikas izstrādei un pilnveidošanai.

41. Sabiedrības valde:

- 41.1.nodrošina Politikas izstrādi, pilnveidošanu un apstiprināšanu Padomē;
- 41.2.iesniedz Padomei apstiprināšanai priekšlikumus par risku toleranci un Būtisko risku apetītes robežām Sabiedrībā;
- 41.3.nodrošina Politikas ieviešanu un tās reglamentējošo iekšējo normatīvo dokumentu izstrādi un apstiprināšanu;
- 41.4.nodrošina resursus visaptverošas Risku pārvaldības sistēmas darbībai Sabiedrībā;
- 41.5.organizē un nosaka kārtību par Sabiedrības risku pārvaldības sistēmas izveidi un darbību;
- 41.6.pēc nepieciešamības sniedz pārskatu Padomei par aktuālo Risku informāciju un Risku pārvaldības sistēmas darbību kopumā;
- 41.7.nodrošina neatkarīga iekšējā vai ārējā audita veikšanu par Riska pārvaldības sistēmas darbību;
- 41.8.nosaka Stratēģiskos un Finanšu riskus, šo risku limitu (ierobežojumu) un ir atbildīga par kontroles procedūru noteikšanu, to ieviešanas kontroli.

42. Iekšējais audits:

- 42.1.regulāri pārbauda un sniedz Sabiedrības valdei un padomei informāciju par Risku pārvaldības sistēmas organizāciju un darbību. Izvērtē vai Riski ar augstu vai ļoti augstu vērtību ir pietiekami pārvaldīti un vai Risku novērtēšana un ziņošana par Riskiem un kontrolēm ir atbilstoša un ticama.
- 42.2.ir atbildīgs par Sabiedrības Risku pārvaldības sistēmas un šajā Politikā noteiktā izpildes neatkarīgu uzraudzību, kā arī kontroles sistēmas lietderības un efektivitātes novērtēšanu.

43. Sabiedrības valdes loceklis vai tā izveidotā jomas risku komiteja:

- 43.1.uzrauga Risku pārvaldības procesu savas kompetences jomā;
- 43.2.pieņem lēmumu par attiecīgās darbības jomas Darbības (Operacionālo) risku iekļaušanu Sabiedrības Risku reģistrā;
- 43.3.apstiprina pasākumus Risku reģistrā iekļauto Darbības (Operacionālo) risku novēršanai un mazināšanai;
- 43.4.sniedz valdei priekšlikumus par Stratēģisko un Finanšu risku mazināšanas pasākumiem.

44. Kvalitātes un risku vadības daļa:

- 44.1. sadarbībā ar citām Sabiedrības struktūrvienībām izstrādā, regulāri pārskata un, ja nepieciešams pilnveido šo Politiku, nosaka kopējos principus (vadlīnijas), standartus un metodes dažādu risku pārvaldīšanai Sabiedrībā;
- 44.2.veic Sabiedrības valdes uzliktos pienākumus saistībā ar iekšējo kontroles sistēmu Risku pārvaldībai;
- 44.3.nodrošina Risku pārvaldības procesa īstenošanu un pilnveidošanu Sabiedrībā, izveido un uztur Sabiedrības Risku reģistru kā arī analizē, uzrauga un kontrolē Sabiedrības Būtiskos riskus, atbilstoši iekšējos normatīvajos aktos noteiktajiem pienākumiem un pilnvarām ;
- 44.4.nodrošina Risku pārvaldības procesa darbības nepārtrauktību un regularitāti Sabiedrībā;
- 44.5. pēc nepieciešamības sniedz ziņojumu valdei par Risku pārvaldības procesu, Politikas īstenošanas gaitu un tās rezultātiem Sabiedrībā;
- 44.6. sadarbībā ar Personāla pārvaldības daļu, plāno un nodrošina apmācības par Riska pārvaldības jautājumiem;

44.7.koordinē un sniedz konsultatīvo atbalstu Sabiedrības Risku īpašniekiem par risku pārvaldības procesu.

45. Risku īpašnieks:

45.1.nodrošina Risku pārvaldības procesa īstenošanu un pilnveidošanu savā atbildības esošā funkcijā atbilstoši iekšējos normatīvajos aktos noteiktajiem pienākumiem un pilnvarām;

45.2.nosaka un organizē Risku mazināšanas un novēršanas pasākumus atbilstoši kompetencei un pilnvarām. Nodrošina to izpildi, efektivitāti un lietderību;

45.3.nodrošina Risku pārvaldības procesa darbības nepārtrauktību un regularitāti atbilstoši kompetencei un pienākumiem;

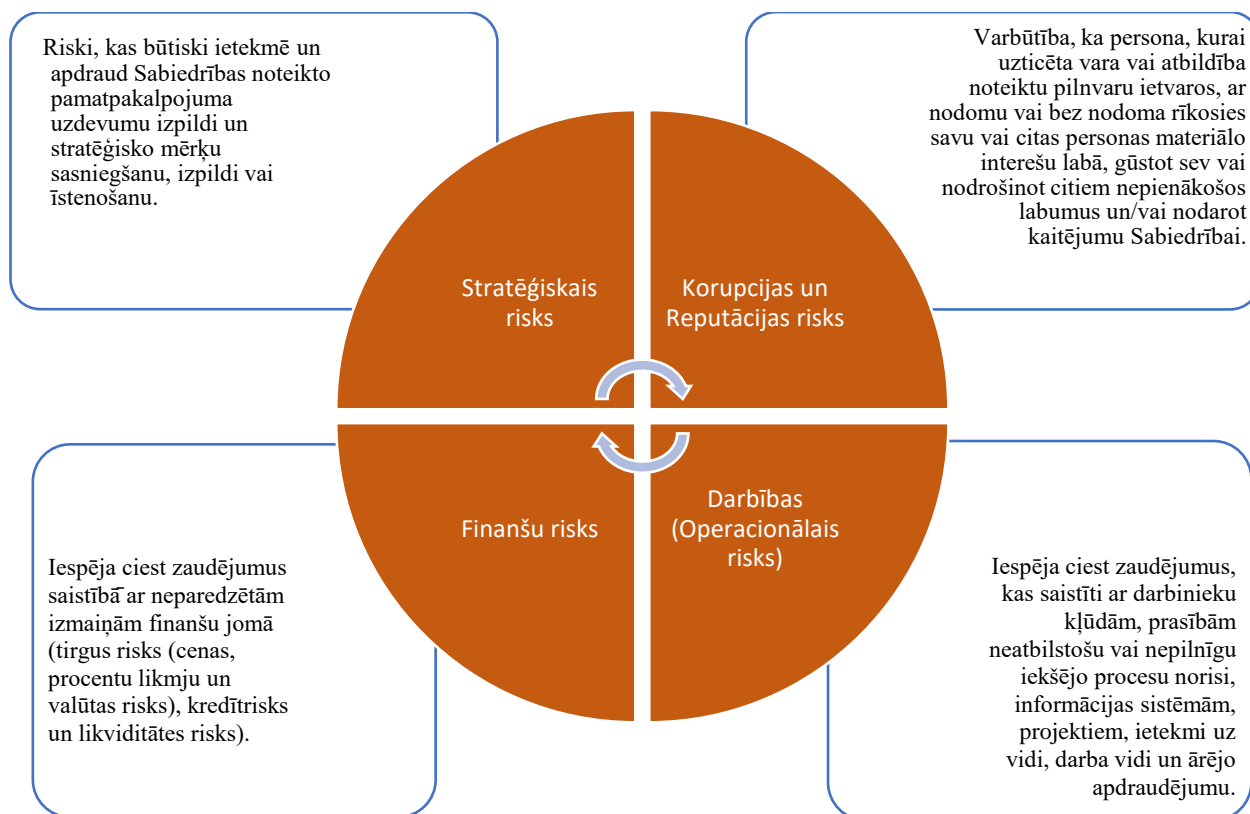
45.4. sniedz priekšlikumus Kvalitātes un risku vadības daļai par nepieciešamību veikt izmaiņas Politikā un/vai ar to saistītajos iekšējos normatīvajos aktos.

46. Darbinieks savas kompetences ietvaros atbild par ikdienas risku vadību, t.i., atbild par amata pienākumu veikšanu un noteikto kontroles procesu ieviešanu un ievērošanu.

RISKA PĀRVALDĪBAS PROCESS

RISKU IEDALĪJUMS

PIELĀUJAMĀS RISKA VĒRTĪBAS (RISKA APETĪTE UN TOLERANCE)

Riska vērtību skala

	Riska apetīte				Riska tolerance (risika pieļaujamais līmenis)
Riska vērtība	(LA) Ļoti augsts	(A) Augsts	(V) Vidējs	(Z) Zems	(LZ) Ļoti zems
Riska raksturojums	Risks ar ļoti augstu iestāšanās varbūtību un būtisku vai pat katastrofālu ietekmi.	Risks ar augstu varbūtību un augstu ietekmi.	Risks ar iespējamu varbūtību un vidēju ietekmi uz Sabiedrības darbību.	Risks ar zemu varbūtību un zemu ietekmi uz Sabiedrībai noteikto mērķu, uzdevumu sasniegšanu.	Mazsvarīgs risks ar ļoti zemu varbūtību un ļoti zemu ietekmi.
Rīcība	Risks nav pieņemams. Nepieciešama nekavējoša rīcība riska mazināšanai un kontroļu ieviešanai. Prioritārs risks kuru mazināšanai jāatvēl nepieciešamie resursi un jāizstrādā pasākumu plāns.	Risks nav pieņemams. Nepieciešama rīcība, veicot risku mazināšanas pasākumus, kuru izmaksas sabalansētas ar negatīvo efektu.	Risks ir gandrīz pieņemams. Jāievieš jauni riska mazinājošie pasākumi, vai jāpārveido esošās kontroles. Attiecīgās jomas valdes loceklis var lemt par riska pieņemšanu, izņemot iespējamo korupcijas un interešu konflikta riskiem.	Risks ir pieņemams. Nav nepieciešams definēt īpašus riska mazinājošos pasākumus un kontroles. Risku uzrauga patstāvīgās struktūrvienības deleģēto procesu ietvaros.	Risks ir pieņemams. Nav nepieciešams noteikt risku mazinājošos pasākumus.

PILNVARAS UN ATBILDĪBA

